

REFERAT Landdistriktsudvalget (2018-2021) d. 24-11-2020

Mødedato	Tirsdag d. 24. november 2020 kl. 17:00
Mødested	M.5/rådhuset
Mødedeltagere	Mette Nielsen, Martin Sanderhoff, Peter Juhl (Fravær), Elo Nielsen, Kim Dongsgaard (Afbud), Kurt Johansen, Johannes Vesterby

Indholdsfortegnelse

Forslag til Lokal Udviklingsplan for Vammen.....	3
Forslag til Lokal Udviklingsplan for Låstrup.....	5
Forslag til Lokal Udviklingsplan for Sparkær.....	7
Lokale Udviklingsplaner som redskab til at skabe udvikling i landdistrikterne.....	9
Underskriftsark.....	12

Punkt 1: Forslag til Lokal Udviklingsplan for Vammen

19/46359

Resume

Forslaget til lokal udviklingsplan for Vammen drøftes.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at sagen drøftes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 24-11-2020

Sagen blev drøftet. Der blev udtrykt tilfredshed med den måde, hvorpå der var taget udgangspunkt i den tidligere gennemførte områdefornyelse og bygget videre herpå.

Fraværende:

Peter Juhl

Sagsfremstilling

Historik

Vammen blev udvalgt til at indgå i processen med lokale udviklingsplaner på Landdistriktsudvalgets møde i juni 2019, [link til landdistriktsudvalgets møde den 4. juni 2019, sag 2.](#)

Igangsætning af planlægningen for Vammen blev besluttet af Økonomi- og Erhvervsudvalget i februar 2020, [link til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 19. februar 2020, sag 9.](#)

Inddragelse og høring

Forslaget til lokal udviklingsplan er udarbejdet i et samspil med lokalsamfundet. I borgermødet deltog 87 borgere, svarende til knap 16 pct. af landsbyens 557 indbyggere.

Udviklingsgruppen har ikke bestået af repræsentanter for foreninger, men er lokalt sammensat efter, at så mange forskellige grupper som muligt er repræsenteret, nogen yngre, nogle ældre, nogen med børn, nogle nytillflyttere, nogen der har boet her i mange år og nogen der driver erhverv i byen. Udviklingsgruppen har bestået af 8 personer.

Beskrivelse

De lokale udviklingsplaner viser byrådets plan for de mindre byer og landsbyers udvikling. Gennem et samtidigt fokus på byens fysik og byens liv forsøger udviklingsplanerne at styrke et helhedsperspektiv på udviklingen i et lokalsamfund. De lokale udviklingsplaner udarbejdes og vedtages løbende og har formelt karakter af tillæg til kommuneplanen.

En nærmere beskrivelse af de lokale udviklingsplaners indhold og opbygning findes i sagsfremstilling til byrådets møde i juni 2019, [link til byrådets møde den 26. juni 2019, sag 19.](#)

Landdistriktsudvalget og Teknisk Udvalg har løbende drøftet de konkrete lokale udviklingsplaner, senest ved et fællesmøde i februar 2020, [link til fællesmøde den 26. februar 2020.](#)

Kommuneplantillægget behandles af Teknisk Udvalg, og efterfølgende Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Kommuneplanrammer og uddybende beskrivelse af planlægningsmæssige aspekter af udviklingsplanen fremgår af dagsordenen til Teknisk Udvalg.

De to udvalg drøfter udviklingsplanen ud fra et helhedsperspektiv, på tværs af byens liv og byens fysik. Ser udvalgene, at der med udkastet til plan (bilag 1) er tegnet den rette strategiske retning for byens udvikling? Disse overvejelser indgår i den efterfølgende formelle behandling af den lokale udviklingsplan som kommuneplantillæg.

Det fremgår bl.a. af udviklingsplanen, at:

Byrådet vil arbejde for

For at understøtte Vammens udvikling, vil byrådet arbejde for:

- vurdere mulighederne for justeringer i lokalplan 96 - boligområdet Bøgedalen

Borgerne vil derudover arbejde for

I forbindelse med arbejdet med den lokale udviklingsplan for Låstrup, har borgerne besluttet at arbejde videre med følgende projekter og idéer:

- Sti rundt om byen
- Landsby Laboratorium
- Et mødested for unge
- Årligt aktørmøde
- Faciliteter på Den Grønne Kile
- Fortsat udvikling og forskønnelse af området omkring købmanden
- Aktiviteter og faciliteter ved Tjele Langsø

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Forslaget til kommuneplantillæg nr. 73 sendes i 4 ugers offentlig høring i perioden fra den 7. januar 2021 til den 4. februar 2021, og forventes vedtaget i foråret 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Udviklingsplanen for Vammen vil erstatte den tidligere byskitse, der på byrådets møde i juni 2017 er vedtaget som en del af Kommuneplan 2017-2029.

Et kommuneplantillæg giver ingen juridiske bindinger for ejerne.

Det bliver i hvert enkelt projekt vurderet, om realisering forudsætter tilladelser og/eller dispensationer. Realisering afhænger af, at de nødvendige tilladelser kan opnås.

Bilag

Forslag til lokal udviklingsplan for Vammen

Punkt 2: Forslag til Lokal Udviklingsplan for Låstrup

19/46359

Resume

Forslaget til lokal udviklingsplan for Låstrup drøftes.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at sagen drøftes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 24-11-2020

Sagen blev drøftet. Det blev udtrykt, at det er en ambitiøs plan for en forholdsvis lille by, der vidner om et meget stort lokalt engagement.

Fraværende:

Peter Juhl

Sagsfremstilling

Historik

Låstrup blev udvalgt til at indgå i processen med lokale udviklingsplaner på Landdistriktsudvalgets møde i juni 2019, [link til landdistriktsudvalgets møde den 4. juni 2019, sag 2](#).

Igangsætning af planlægningen for Låstrup blev besluttet af Økonomi- og Erhvervsudvalget i februar 2020, [link til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 19. februar 2020, sag 9](#).

Inddragelse og høring

Forslaget til lokal udviklingsplan er udarbejdet i et samspil med lokalsamfundet. I borgermødet deltog 32 borgere, svarende til godt 18 pct. af landsbyens 177 indbyggere.

Udviklingsgruppen har haft 9 medlemmer, repræsentanter for lokalrådet (2), for Fjordklyngen (2), idrætsforening, menighedsråd og byens tre øvrige mødesteder (forsamlingshus, Værestedet og bjælkehytten Enghaven).

Beskrivelse

De lokale udviklingsplaner viser byrådets plan for de mindre byer og landsbyers udvikling. Gennem et samtidigt fokus på byens fysik og byens liv forsøger udviklingsplanerne at styrke et helhedsperspektiv på udviklingen i et lokalsamfund. De lokale udviklingsplaner udarbejdes og vedtages løbende og har formelt karakter af tillæg til kommuneplanen.

En nærmere beskrivelse af de lokale udviklingsplaners indhold og opbygning findes i sagsfremstilling til byrådets møde i juni 2019, [link til byrådets møde den 26. juni 2019, sag 19](#).

Landdistriktsudvalget og Teknisk Udvalg har løbende drøftet de konkrete lokale udviklingsplaner, senest ved et fællesmøde i februar 2020, [link til fællesmøde den 26. februar 2020](#).

Kommuneplantillægget behandles af Teknisk Udvalg, og efterfølgende Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Kommuneplanrammer og uddybende beskrivelse af planlægningsmæssige aspekter af udviklingsplanen fremgår af dagsordenen til Teknisk Udvalg.

De to udvalg drøfter udviklingsplanen ud fra et helhedsperspektiv, på tværs af byens liv og byens fysik. Ser udvalgene, at der med udkastet til plan (bilag 1) er tegnet den rette strategiske retning for byens udvikling? Disse overvejelser indgår i den efterfølgende formelle behandling af den lokale udviklingsplan som kommuneplantillæg.

Det fremgår bl.a., at for at understøtte Låstrups udvikling foreslås det, at byrådet arbejder for:

- at revurdere den gældende lokalplan nr. B-113 for et boligområde ved Låstrupbakken, og
- at udpege området omkring Vestergård Bæk som potentielt naturområde i Grønt Danmarkskort

Desuden fremgår at borgerne vil arbejde for

- Bypedeller
- Stier rundt om byen
- Tilflytter-fokus
- Videreudvikling af Kulturcenter Værestedet som mødested for hele Fjordklyngen
- Lokal turisme
- Involvering af unge

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Forslaget til kommuneplantillæg sendes i 4 ugers offentlig høring i perioden fra den 7. januar 2021 til den 4. februar 2021, og forventes vedtaget i foråret 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Der er ikke tidligere udarbejdet byskitse for Låstrup.

Et kommuneplantillæg giver ingen juridiske bindinger for ejerne.

Det bliver i hvert enkelt projekt vurderet, om realisering forudsætter tilladelser og/eller dispensationer. Realisering afhænger af, at de nødvendige tilladelser kan opnås.

Bilag

Forslag til lokal udviklingsplan for Låstrup

Punkt 3: Forslag til Lokal Udviklingsplan for Sparkær

19/46359

Resume

Forslaget til lokal udviklingsplan for Sparkær drøftes. Der er endnu ikke et forslag til kommuneplantillæg, da der skal planlægges i forhold til togstoppet.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at sagen drøftes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 24-11-2020

Sagen blev drøftet. Der blev udtrykt anerkendelse af, at det lokale engagement har ført til, at flere af elementerne allerede er, eller er ved at blive realiseret.

Fraværende:

Peter Juhl

Sagsfremstilling

Historik

Sparkær blev udvalgt til at indgå i processen med lokaleudviklingsplaner på Landdistriktsudvalgets møde i juni 2019, [link til landdistriktsudvalgets møde den 4. juni 2019, sag 2](#).

Igangsætning af planlægningen for Sparkær blev besluttet af Økonomi- og Erhvervsudvalget i februar 2020, [link til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 19. februar 2020, sag 9](#).

Inddragelse og høring

Forslaget til lokale udviklingsplan er udarbejdet i et samspil med lokalsamfundet. I borgermødet deltog 114 borgere, svarende til knap 18 pct. af landsbyens 646 indbyggere

Udviklingsgruppen har bestået af 8 personer; Repræsentanter for fællesbestyrelsen for skole og børnehaven, forældreråd i børnehaven, idræt, gymnastik, spejdere, en tilflytter fra Ungarn, 2 unge/studerende og en pensionist.

Beskrivelse

De lokale udviklingsplaner viser byrådets plan for de mindre byer og landsbyers udvikling. Gennem et samtidigt fokus på byens fysik og byens liv forsøger udviklingsplanerne at styrke et helhedsperspektiv på udviklingen i et lokalsamfund. De lokale udviklingsplaner udarbejdes og vedtages løbende og har formelt karakter af tillæg til kommuneplanen.

En nærmere beskrivelse af de lokale udviklingsplaners indhold og opbygning findes i sagsfremstilling til byrådets møde i juni 2019, [link til byrådets møde den 26. juni 2019, sag 19](#).

Landdistriktsudvalget og Teknisk Udvalg har løbende drøftet de konkrete lokale udviklingsplaner, senest ved et fællesmøde i februar 2020, [link til fællesmøde den 26. februar 2020](#).

Kommuneplantillægget behandles af Teknisk Udvalg, og efterfølgende Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Kommuneplanrammer og uddybende beskrivelse af planlægningsmæssige aspekter af udviklingsplanen fremgår af dagsordenen til Teknisk Udvalg.

De to udvalg drøfter udviklingsplanen ud fra et helhedsperspektiv, på tværs af byens liv og byens fysik. Ser udvalgene, at der med udkastet til plan (bilag 1) er tegnet den rette strategiske retning for byens udvikling? Disse overvejelser indgår i den efterfølgende formelle behandling af den lokale udviklingsplan som kommuneplantillæg.

Det fremgår bl.a. af udkastet til udviklingsplan, at:

Byrådet vil arbejde for

For at understøtte Sparkærs udvikling, vil byrådet arbejde for:

- etablering af togstop
- omdannelse af byområdet omkring jernbanen og forskønnelse af færdselsarealer omkring jernbanen
- bedre sammenhænge i og rundt om byen

- at styrke byens indre strukturer

Borgerne vil derudover arbejde for

I forbindelse med arbejdet med den lokale udviklingsplan for Låstrup, har borgerne besluttet at arbejde videre med følgende projekter og idéer:

- Opgradering af Billingsparken – herunder fundraising til friluftstræning
- Bypedeller
- Infoskilt ved købmanden
- Tiltrækning af private bygherrer til rækkehuse
- Markedsføring af byen
- Styrter og lodsejeraftaler

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Forslaget til kommuneplantillæg udarbejdes sideløbende med planlægning for det kommende togstop, og forslag forventes fremlagt i foråret 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Udviklingsplanen for Sparkær vil erstatte den tidligere byskitse, der på byrådets møde i juni 2017 er vedtaget som en del af Kommuneplan 2017-2029.

Et kommuneplantillæg giver ingen juridiske bindinger for ejerne.

Det bliver i hvert enkelt projekt vurderet, om realisering forudsætter tilladelser og/eller dispensationer. Realisering afhænger af, at de nødvendige tilladelser kan opnås.

Bilag

Forslag til lokal udviklingsplan for Sparkær

Punkt 4: Lokale Udviklingsplaner som redskab til at skabe udvikling i landdistrikterne

19/46359

Resume

Efter to års erfaringer med lokale udviklingsplaner drøftes om arbejdsmetode og principper skal justeres.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller

1. at sagen drøftes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 24-11-2020

Sagen blev drøftet. Dagens drøftelser betyder, at materialet vedr. lokale udviklingsplaner revideres og drøftes i Landdistriktsudvalget, og dette danner baggrund for udvælgelse af de næste byer.

Fraværende:

Peter Juhl

Sagsfremstilling

Historik

Initiativet lokale udviklingsplaner blev iværksat ved opstart af Landdistriktsudvalget, bl.a. med baggrund i at Byrådet i 2017 besluttede, at planlægningen i Viborg Kommunes mindre byer og landsbyer skal styrkes med det formål at gøre planerne tidssvarende og byerne mere attraktive. Initiativet er bl.a. drøftet med byrådet på temamøde 4. maj 2018.

Landdistriktsudvalget og Teknisk Udvalg har løbende i forlængelse af udviklingsarbejdet drøftet de konkrete lokale udviklingsplaner, senest ved et fællesmøde den 26. februar 2020, [link til fællesmøde den 26. februar 2020](#).

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Lokale Udviklingsplaner er et væsentligt redskab i forhold til at understøtte udvikling i landdistrikterne, jf. byrådets ønske om vækst i alle lokalsamfund med over 200 indbyggere. Planerne kan have fokus på såvel byens liv som byens fysik. De lokale udviklingsplaner indarbejdes i kommuneplanen gennem tillæg.

Arbejdet kan have fokus på det ene eller begge spor:

Byens fysik, som handler om bygninger, byrum, omgivelser og trafikale forhold, og

Byens liv, som handler om aktører og aktiviteter, hvor lokalområdet i høj grad selv har og tager en rolle i forhold til den lokale sammenhængskraft og samarbejder med andre lokalsamfund, organisering og aktiviteter.

De to spor samkøres, så lokalområderne oplever én koordineret udviklingsproces.

Status vedr. de enkelte byer, som enten er i gang med eller har færdiggjort en lokal udviklingsplan, er vedlagt som bilag 1.

Erfaringerne fra byerne er, hvad allerede pilotforløbet gjorde klart, at der er meget stor forskel på, hvordan en proces forløber. Der er forskel på udviklingsgruppens størrelse, sammensætning og engagement og opbakningen fra byens øvrige borgere og dermed også muligheden for at engagere dem i den efterfølgende implementering. De problemstillinger, byerne oplever, er også meget forskellige, og bl.a. derfor vil længden af processen variere fx afhængigt af planlægningsmæssige udfordringer.

Efter to års arbejde og erfaringer er det relevant at drøfte om arbejdsmetode og principper skal justeres fx i forhold til:

- Deltagere – hvilke byer og områder skal prioriteres?
- Proces ift. udvælgelse

- Rammerne for den lokale proces
- Indhold, og dermed det rette hold i forvaltningen
- Metoden

Temaerne udfoldes nedenfor.

Deltagere – hvilke byer og områder skal prioriteres?

Det er Landdistriktsudvalget, der udvælger de byer, der skal deltage, på baggrund af en motiveret ansøgning. Det er dog også muligt for udvalg og forvaltning at være opsøgende i forhold til de kommende byer særligt i forhold til lokalområder med over 200 indbyggere og manglende vækst. Dette er dog endnu ikke sket i praksis.

Landdistriktsudvalget fastlagde, at udvælgelsen skal ske efter en helhedsvurdering af to forhold:

Aktualitet: Skal større (kommunale) projekter i gang, som aktualiserer behovet for ændret planlægning eller udarbejdelse af sammenhængende helhedsplan.

Behov: Der konstateres et behov for at ændre planlægning eller understøtte samarbejdet internt i byen eller lignende.

Derudover har udvalget drøftet, om byer, der allerede har gennemført en områdefornyelse, kunne indgå i processen.

Vammen, hvis områdefornyelse blev indviet i 2014, indgår. For Stoholm, hvor indvielsen fandt sted i 2019, blev peget på en proces, der alene indeholder byens liv. Rødkærsbro, som netop er ved at afslutte områdefornyelse, har også søgt, men blev ved sidste udvælgelse henvist til at vente til den kommende runde.

Derudover er ikke drøftet prioriteringskriterier, men i lyset af den stigende efterspørgsel efter at indgå, kan det være relevant at drøfte fx:

- Skal en by ”lægges nederst i bunken”, hvis der er afsluttet en områdefornyelse i byen indenfor de seneste fx 5 år? Skal dette alene gælde for byens fysik?
- Skal der prioriteres ud fra størrelse? Fx at lokalområdet skal have over 200 indbyggere?
- Skal der prioriteres ud fra byens udvikling i befolkningstal fx at alene byer med tilbagegang skal indgå eller, at det skal tilstræbes at minimum halvdelen af LUP-byerne fremadrettet er byer med vækst-udfordringer (hvis der er interesserede byer)?

Proces ift udvælgelse

I dag foretages udvælgelsen på baggrund af en motiveret ansøgning. Det kan overvejes at kvalificeres processen, så der inden politisk udvælgelse afholdes et møde mellem en gruppe fra henholdsvis ansøgerby og forvaltningen, hvor centrale indholdsfelter kan identificeres. Det kan sikre, at der sættes det rigtige hold i forvaltningen, jf. også emnet indhold. Denne metode planlægges afprøvet i forhold til de ansøgere, der allerede nu er til den kommende runde, da der bl.a. som følge af corona er en ventetid, som evt. kan bruges, hvis der er noget henholdsvis by og kommune kan håndtere inden en evt. proces vedr. lokale udviklingsplaner.

Rammerne for den lokale proces

Det kan overvejes:

- Om kravene til udviklingsgruppen kan konkretiseres udover, at den skal dække bredt og ikke være for stor. På hvilken måde kan man sikre, at gruppen har en tilstrækkelig legitimitet?
- Skal det være et krav, at der indgår repræsentanter fra kommunale institutioner, hvis der er sådanne i byen, i forlængelse af de erfaringer, der måtte komme i Karup-Kølvrå? Skal det være ansatte eller bestyrelsesmedlemmer? (hidtil har det været sidstnævnte, hvor de er indgået).

Indhold

De lokale udviklingsplaner har fra starten haft fokus på henholdsvis byens fysik og byens liv. Emnet liv er løbende udvidet ved at inddrage spørgsmål om fx erhverv og sundhed, men deltagernes fokus har typisk været på det fysiske, og indenfor byens liv på det gode fællesskab.

I Karup-Kølvrå afprøves nu sammenhængsmodellen i praksis, hvilket mere direkte involverer en række andre fagområder fra skole, familier og dagtilbud til sundhed og arbejdsmarked. Derimod er der ikke umiddelbart planlægningsmæssige forhold, som er kernen i den gængse lokale udviklingsplan.

Skal konceptet på den måde udvides i bredden og vil det så fortsat være relevant (også) at betragte planerne som kommuneplantillæg?

Metode

Metoden har generelt, efter de første justeringer i pilotforsøget, vist sig at være god. Der er en god dialog mellem forvaltning og lokalsamfund og en velfungerende arbejdsdeling. Der er mulighed for bred inddragelse og samtidig mulighed for, at mindre grupper arbejder mere i dybden.

Deltagerantallet svinger dog meget jf. bilag 1. I Rødding er der eksperimenteret med en form for spørgeskema, hvor også fysiske elementer kan indgå. I den undersøgelse svarede 185 ud af Røddings 971 indbyggere, og det kan derfor overvejes om dette skal supplere borgermødet i nogle tilfælde fx ved deltagerantal under en given andel.

Særligt i en corona-tid kan det være aktuelt.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Status for de enkelte lokale udviklingsplaner

Punkt 5: Underskriftsark

19/53626

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.